

ItiS-ett utvecklingsarbete

C-spåret påHärryda skola vt-00

Leena Carlsson
Anna Faxgård
Monika Gustavsson
Joseph Skansås
Maria Svensson
Sinikka Tuunanen
Lars Wiberg
Franca Widlund

KULTUR – TRADITIONER – PÅSKEN

Inledning

Som profil påHärryda skola har vi kultur. Vi tyckte att det här utvecklingsarbetet var en bra fortsättning påsamma tema. Utifrån detta valde vi svenska traditioner. Vi började med påskan då den låg närmast i tiden. Med vårt utvecklingsarbete har vi samma mål, i och med att vi arbetat med såskilda (f-5) ådrar har vi valt att ha olika syften.

Förutsättningarna för vårt utvecklingsarbete är att vi har en dator i varje klass. Ingen av dem är uppkopplad mot Internet. Skolan har en dator påpersonalrummet som är uppkopplad med ett 33,6 modem.

Skolan har ingen digitalkamera. I slutet av april inköptes en scanner.

Arbetslaget består av åtta personer med skilda datorkunskaper.

Mål

Att utveckla lärarlagets och elevernas datakunskaper.

Att ge alla elever möjlighet till kunskapshämtning och sökning påInternet samt knyta kontakter med andra skolor i Sverige, eventuellt ocksåutanför landet.

Att möjliggöra det lustfyllda lärandet med en speciell tanke påelever i behov av särskilt stöd.

Att fåigång samarbetet mellan personalen i arbetslaget och eleverna i c-spåret.

Att kunna redovisa resultatet påen hemsida.

Syfte/delmål

F-1

Att fåeleverna att lösa ett problem tillsammans i blandade grupper samtidigt som vi jobbar med påskan.

2-3

Att fåkunskap i att kunna skriva verser och dikter.

Att i bild använda olika sätt att illustrera sitt skrivande.

4-5 Att eleverna skall lära sig mera om påsken, dess traditioner och innebörd
Att bekanta sig med de möjligheter som datorer i vår skola har t ex Paint Shop Pro och underhållningsprogram.

Metod

F-1

Vi delade in klassen i blandade grupper, både efter ålder och kön 4-5 barn i varje grupp. Grupperna fick reda på förutsättningarna. Gruppen fick ett ägg och uppgiften att ta ut innehållet utan att krossa skalet. Ville de ha några hjälpmedel fick de säga till eller hämta det som de behövde. När gruppen löst uppgiften fick alla elever var sitt ägg att göra samma sak med.

Efter det målade de äggen.

Nästa dag fick de ett nytt problem: Att få ägget att hänga i riset. Också här fick de be om hjälp eller hämta det material de behövde.

Under arbetet med äggen var vi tre vuxna i klassrummet. En av oss dokumenterade de olika momenten med en kamera. När korten var framkallade skrev grupperna bildtexter till ett kort var. Detta scannades in i datorn.

2-3

Vi har delat upp arbetet i två delar där den ena är den religiösa påsken. Den andra är "Gult", en färg som förknippas med påsken.

Vi i 2-3: an har sedan tidigare en Årsbok, där vi samlar fakta om årets helger och helgdagar som firas i almanackan.

Eleverna återberättar egna lästa texter eller färdiga texter som klistras in och målas till i Årsboken. Detta gjorde vi med alla dagar i "Stilla veckan".

Vi började med att läsa ur Nya testamentet hur Jesus kom ridande till Jerusalem på Palmsöndagen. Vi fortsatte med Dymmelonsdagen. Därefter pratade vi om Skärtorsdag, dels om när lärjungarna tvättade Jesus fötter. Dels om häxor, Blåkulla och djävulen som är våra dagars skärtorsdag.

Om Långfredagen läste vi ur Barnens Bibel om Jesu korsfästelse. På samma sätt gjorde vi med Påskafton, Påskdagen och Annandag påsk.

Efter påsk pratade vi om hur olika vi i klassen firade påsk. Eleverna fick skriva om sitt påskfirande utifrån frågan "Hur firade du påsk"?

Den andra delen av påskarbetet i 2-3 c startades med att vi gjorde en tankekarta kring Gult. Sedan samlade vi gula saker till en utställning.

Vi läste mycket dikter och verser för att inspirera eleverna till eget skrivande.

Varje barn fick göra en egen tankekarta utifrån den gemensamma. Den egna tankekartan skulle sedan användas vid diktskrivningen.

Alla dikter skulle skrivas rent, antingen i skrivstil eller på datorn. Sedan skulle alla dikter eller verser illustreras på något sätt t.ex.; vattenfärg, pastell, hämta bilder från Clipart

Några dikter och sånger lästes/ sjöngs in på datorn. Vi scannade också in bilderna. Allt detta blev ett bildspel i Power-point. Detta redovisades för föräldrarna på ett Öppet hus den 9/5.

4-5

Vi använde elevernas tankar och associationer som utgångspunkt. Eleverna fick:

Samla ord

Skriva tankar om påsken, skriva berättelser

Läsa och skriva dikter om påsken

Intervjua gamla och unga om deras påsktraditioner

Forska om påsken i kristen tradition och andra religioner

Forska om seder och bruk i svensk tradition

Egna idéer

Vi började med att göra tankekartor med allt som hör påsken till. Eleverna fick själva utforma dessa. Orden översattes sedan till engelska. Samma dag lånade vi böcker på biblioteket och drog ut sidor från Internet, som handlade om påsken. Eleverna bekantade sig med materialet och dagen därpå skrev de dikter och berättelser. Eleverna tipsades om att de kunde använda orden från gårdagens tankekartor. Några skrev berättelser på engelska. Samma dag hann vi också formulera intervjufrågor. Här gällde det att ställa lämpliga frågor beträffande person och ålder på intervjuoffret. Några bestämde sig för att ställa frågorna så att de kunde göra stapeldiagram utifrån materialet med hjälp av datorn.

De närmaste dagarna intervjuades unga och gamla hemma och i skolan. Anteckningar gjordes. Allt samlades in och redovisades muntligt och blev renskrivna. De färdiga arbetena samlades i en bok. Datorn användes vid skrivning i den mån det fanns möjlighet. Flickorna fick testa på att göra påskanimationer med hjälp av Paint Shop Pro och sedan visa killarna hur det gick till.

Resultat/genomförande

F-1

När grupperna fick ägget blev barnen undrande och gjorde ingenting. När vi återigen berättat att de fick prova sig fram satte de igång och det blev en febril aktivitet. En grupp hade gjort det förut och bad om en nål. De gjorde hål i kortändorna och blåste ut innehållet. De andra grupperna pratade om hur de skulle göra. En grupp gjorde ett hål på kanten och petade ut innehållet. Ytterligare en grupp uppfattade inte uppgiften och delade ägget i två delar.

Alla grupper löste uppgiften de fått.

När de var klara fick de var sitt ägg att göra samma sak med. Efter det målade de äggen.

Nästa dag skulle de få äggen att hänga i påskriset som vi plockat på morgonen. Eleverna blev konfunderade och visste inte hur de skulle göra och de tappade tålamodet och blev arga. Ett barn hade gjort på ett sätt tidigare. Hon tog en liten bit av en tändsticka, knöt på en tråd, stoppade in tändsticksbiten i ägget och det gick att hänga upp i riset. Denna metod spred sig och alla löste problemet likadant med ganska mycket hjälp av oss vuxna.

När korten var framkallade fick grupperna ett kort var på olika moment i äggstillverkningen. De fick i uppgift att skriva en bildtext så att vem som helst kan förstå vad det är vi gjort. Alla grupperna skrev en text. Några barn blev arga för de fick inte den bild de ville ha vilket ledde till att de inte hjälpte till utan störde de andra i deras arbete.

2-3

Under Gul-arbetet blev det mycket aktivitet i klassrummet. Alla elever arbetade med dikt- och versskrivandet. Några elever skrev dikter och tonsatte dem. De sjöngs in direkt i datorn. Alla dikter och verser blev rikligt illustrerade. Den egna tankekartan gjordes med hjälp av klassens gemensamma Gula tankekarta. Ord som förekom var bl.a. citron, sol, påsklilja och sommar. Den egna tankekartan användes flitigt vid diktskrivandet. Det var 7 elever som valde att skriva rent på datorn. Resten skrevs rent för hand.

Eleverna tog med sig många gula saker hemifrån till utställningen.

En förälder lät oss låna en digitalkamera som vi använt vid dokumentationen. Under hela arbetet har vi också dokumenterat med en vanlig kamera. Allt detta kommer att vara med i vår Power-point presentation som redovisades för föräldrarna den 9 maj.

Under hela tiden har föräldrarna varit väl informerade. De har visat stort intresse och engagemang i vårt arbete i klassen. Flera föräldrar har hört av sig och erbjudit sin hjälp.

4-5

Arbetet med tankekartorna inspirerade de flesta dock ej alla. Dikter och berättelser skrevs med blandat resultat. Intervjuerna fullföljdes till nästan hundra procent. Renskrivandet vid datorn motiverade några elever. Några flickor forskade om påsk och fick inspirationen ur böcker. Tyvärr hann de inte göra klart sina arbeten på skolan men de föreslog själva att de kunde arbeta hemma under påsklovet. Efter påsk hade det inte känts lika aktuellt att fortsätta. En del av elever intervjuade äldre personer både i byn och hemma för att få reda på gamla påsktraditioner, om det var någon skillnad i jämförelse med dagens firande. En flickgrupp erbjöd sig att intervjua de yngre barnen i skolan.

Från en Internetsida hittade vi ungdomars tankar om påsk och påskfirandet. Våra elever fick några slumpmässigt utvalda texter till sin grupp som bestod av 4-6 elever. De fick läsa och diskutera med varandra. Sen skrev de egna personliga tankar om påsken.

Diskussion

Resultatet har blivit en mer kreativ och aktiv miljö i 2-3:an. En miljö där ingenting är rätt eller fel, spontaniteten har ökat. Vi tror att det beror på att det inte fanns något givet resultat. Under arbetets gång har de kunnat ändra riktning och komma på nya saker. Förutsättningarna i 2-3:an har varit gynnsamma. De har kunnat skriva en sång eller dikt och sedan kunnat sjunga in den direkt på datorn. Då blir det roligare att göra mer. De ser resultatet med en gång. Detta har inte upplevts i F-1:an. Vi tror att det kan bero på att de inte förstår, att de helt enkelt är för små. För många av de yngre barnen är datorn ett spelredskap. De har inte heller haft möjlighet att se resultatet på en gång utan det har dragit ut mer på tiden i och med att en vanlig kamera använts.

I 4-5:ornas klassrum blev det upprörda känslor när några hade fått texter som handlade om mycket negativa åsikter om påsk. I de texterna hade ungdomarna använt grovre ordval än eleverna i klassen är vana vid att se i texter som lärare delar ut. Detta ledde till något mycket positivt. Klassen började diskutera först i smågrupper om man kunde lämna ut sådana skrifter för allmänhetens förfogande, om vad de tyckte och varför, om ordvalen, kunde man ha sagt på något annat sätt.

Efter redovisningen och allmän diskussion var det endast en elev som tyckte att det var helt OK att uttrycka sig så "Vad då han skriver precis som jag hade gjort! De texterna var bra för så tänker jag." Och diskussionen fortsatte: Vad kommer det sig att eleven tycker så men inte de andra? Varför tycker en del aldrig om traditioner?

Tiden som föregick arbetet i klassrummet kändes alltför kort. En av oss lärare kom in i arbetet ganska sent. Vi berättade under arbetets gång om att de kunde använda datorn och vilka

möjligheter som vi kunde hjälpa till med. Det framgick tydligt att detta lockade eleverna och kanske skulle de prestera mera vid användandet datorn fullt ut.

Syftet uppfylldes endast till en del. Det mesta som skrevs visste eleverna innan. Men de tränade andra kunskaper i stället. Närmast syftet kom en del i intervjuerna, där äldre människor fick berätta och de som forskade om påsk. Här fanns en personlig och känslomässig upplevelse.

Vi tror att det är viktigt att eleverna får möta människor utanför skolan och kan de då använda datorn som verktyg känns mediet helt rätt.

Gemensam diskussion

Vi tycker att förutsättningarna för vårt arbete har varit dåliga. Vi har inte haft datorer och annan utrustning. Vi tycker också att vi haft för kort tid på oss. Det var sagt att utvecklingsarbetet skulle inledas och det skulle fåta en termin till examination. Vi började i början av mars och redovisar i maj.

Det har varit svårt att hitta tid till reflektioner i arbetslaget med tanke på studiematerialet och seminarierna. Det hade behövts mer tid att bearbeta. Vi tycker att det bör finnas schemalagd tid för ItiS då man kan träffas och reflektera över arbetet. Det försöker vi få redan till hösten. Det är första gången arbetslaget har arbetat tillsammans och vi är fortfarande inne i grupprocessen. På så sätt bli det tungt.

Det är positivt med att tvingas arbeta med något för att komma igång. För oss har det känts väldigt stort. Vi hade redan andra teman igång vilket gjorde att detta kom utöver allt annat. På skolan har vi haft horisontella arbetslag så arbetssättet är inte helt nytt, nu har vi bytt till vertikala lag. Det gjorde att verksamheterna krockade och det blev dubbelt arbete. De gamla arbetslagen tror vi hade varit lättare men inte lika utvecklande för oss.

Vi har utvecklats som lärarlag men mycket återstår innan vi fungerar perfekt och tar nytta av varandras kunskaper och färdigheter fullt ut. ItiS-arbetet har gett oss nya tankar och idéer som vi ska ta vara på i fortsättningen också. Arbetet i arbetslaget och den inlästa litteraturen (se appendix 1) har gett oss mycket. Hela skolan har fått möjlighet till utbyte med en skola i Finland, vilken också har samma profil som vi och är ungefär lika stor. Vi har varit i kontakt med dem via mail och i väntan på nätverket för elever så funderar vi över former och innehåll av samarbetet. Engelskan kommer att vara ett gemensamt språk för de äldre barnen, de små får kommunicera på sitt modersmål. Adressen till deras hemsida är:

<http://koulu.ruokolahti.fi/kk> .

Vi ser framtiden som mycket intressant och positiv.

Appendix 1

Litteraturlista: Studiehandledning för arbetslagen inom ItiS

Kylemark, Winter: Vad säger pedagogerna
Elevaktiva arbetsmetoder

Montessori i nötskal

Lundin, Ylva: Storyline

Lars Dahlgren: Problembaserat lärande

Lanthund för rapportskrivning